

ZVYŠOVÁNÍ KVALITY ODSTAVOVANÝCH SELAT - VLIV PORODNÍ HMOTNOSTI

Porodní hmotnost selat je znakem, který má velký vliv na ekonomiku produkce prasat. Vyšší porodní hmotnost selat se promítá do nižších ztrát ve všech fázích odchovu a výkrmu (viz graf č. 1), přináší lepší konverzi krmiva a vyšší hmotnost selat v době odstavu stejně jako vyšší přírůstky ve všech fázích odchovu a výkrmu (viz graf č. 2.). Odchov selat s nižší porodní hmotností je navíc dražší, selata vyžadují více péče, více mléčných náhražek, léčení a jsou zdrojem větší variability.

Chovatelé prasat mohou hmotnost narozených selat ovlivnit řadou faktorů:

- kondicí prasnic a kmením prasnic v době březosti
- správnou věkovou strukturou stáda
- zdravotním statutem
- neprováděním časně indukce porodů
- volbou plemenářského programu

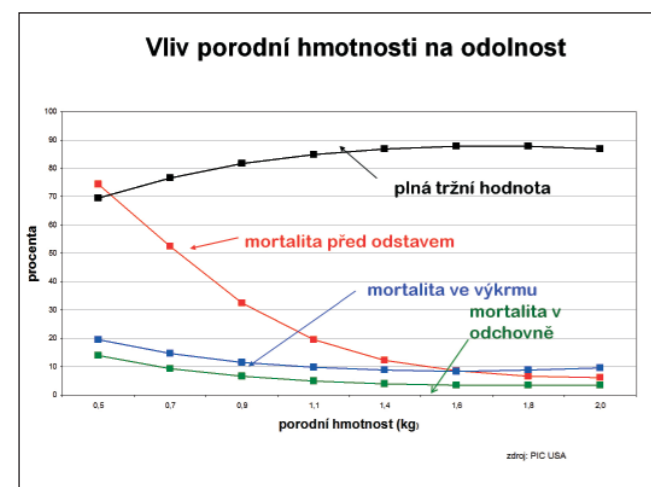
U prasnic PIC je v období březosti podávána krmná dávka s cca 28 MJ ME, od 90. dne se provádí zvýšení krmné dávky na 36 MJ a od 100. dne na 38 MJ za účelem pokrytí potřeb rostoucích plodů. Nízká krmná dávka v době zvýšených nároků plodů (zejména v posledních 14-ti dnech březosti) může vést ke snížení hmotnosti selat, chybou je však také překrmování prasnice - nevede ke zvýšení hmotnosti selat, ale ke ztučnění prasnice, obtížnějším porodům, sníženému příjmu krmiva na porodně ap. Snížení krmné dávky provádíme teprve 3 dny před očekávaným termínem prašení.

Správná věková struktura stáda příznivě ovlivňuje porodní hmotnost selat. Nižší porodní hmotnost je u prvniček a také u starých prasnic. Klíčové je udržet mladé prasnice pro nejproduktivnější parity a zbavovat se starých zvířat (po 6. paritě).

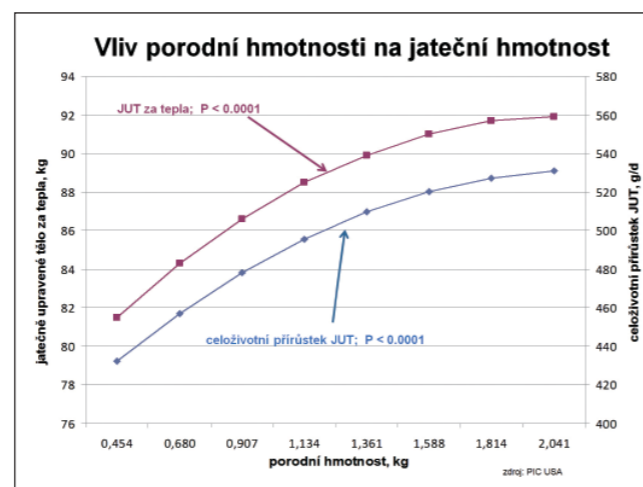
Indukce porodů u prasnic před 115 dnem může ovlivnit porodní hmotnost. Každý den před 115 dnem může snížit porodní hmotnost o 26 g a zdvojnásobit mortalitu (Gunvaldsen, 2007). Také se takto může snížit vitalita, příjem mleziva a zvýšit výskyt roznožek a jiných defektů.

Jednostranná selekce na počet narozených selat ve vrhu vede ke snižování porodní hmotnosti selat, zvyšuje se také podíl selat s kritickou hmotností pod 1 kg. PIC věnuje ve svém šlechtitelském programu pozornost počtu narozených selat, současně jsou však PIC linie selektovány na přežitelnost selat. Pomocí moderních selekčních nástrojů je tak příznivě ovlivňována i hmotnost selat při narození.

V roce 2010 vyhlásila PIC tzv. „evropský týden porodních hmotností“. Na 78 farmách, v 6-ti zemích bylo zváženo 21 000 selat, jejich průměrná hmotnost činila 1,47 kg.

Graf č. 1. Vliv porodní hmotnosti na odolnost

Graf č. 2. Vliv porodní hmotnosti na přírůstek

PIC ZPRAVODAJ

Česká PIC s.r.o.

Číslo: 1/2011

Vydává: Česká PIC s.r.o., Žampachova 12, 613 00 Brno, tel.: 545 423 511, fax: 545 423 512, email: ceskopic@pic.com, www.ceskopic.cz

Vážení čtenáři,

letošní rok se pro chovatele prasat vyvíjel způsobem hodně odlišným od několika let předtím. Začátek roku byl ovlivněn dioxinovou aférou v Německu, kdy u našich sousedů klesla cena na 1,13 €, poté však došlo k neobvykle rychlému růstu ceny, který byl ale v Česku tlumený silným kurzem koruny. Oživení poptávky na světovém trhu - zvláště pak v Asii - vedl potom k dalšímu růstu cen v posledním čtvrtletí roku. Současně oslabila česká měna a výsledkem bylo výrazné zlepšení ceny vepřového masa. V listopadu 2011 prodávali čeští chovatelé svoje prasata za ceny meziročně o 17% vyšší. Ekonomická bilance roku 2011 přesto nebude pro všechny chovatele příznivá, stínem byly vysoké ceny krmných směsí po většinu roku.

Rostoucí poptávka po vepřovém masu by neměla zůstat přechodnou záležitostí. Prognózy FAO předpokládají, že se do roku 2050 zvýší výroba obilovin o polovinu a že se současně zdvojnásobí produkce masa. Zemědělskou půdu přitom nebude možné výrazně rozšiřovat a například zdroje vody jsou také omezené. Nasytit obyvatele planety bude možné pouze tehdy, pokud bude zemědělství využívat stále lepších a efektivnějších technologií. Této prognózy si je vědom i Genus - mateřská organizace PIC. V uplynulém finančním roce navýšil Genus strategické investice do výzkumu a vývoje o 8% na 25,3 mil liber. V tomto období došlo také k meziročnímu navýšení prodeje o 9% díky oběma hlavním odvětvím - prasatům i skotu.

Za tým České PIC bych chtěl českým chovatelům a všem našim obchodním partnerům popřát pěkné vánoční svátky a do nového roku hodně zdraví i ekonomických úspěchů. Rok 2012 bude mimořádný i pro PIC, v tomto roce oslavíme kulaté výročí 50-ti let existence naší společnosti.

Pavel Mezera
Pavel Mezera
ředitel

PLEMENNÁ ZVÍŘATA Z ČESKÉ REPUBLIKY V EVROPĚ

Česká republika je významným zdrojem plemenných zvířat pro řadu evropských zemí. Česká PIC vyváží z vlastní produkce a od svých smluvních partnerů plemenné prasničky, plemenné kance i inseminační dávky ve špičkové fenotypové i genotypové kvalitě a s vysokým zdravotním statutem.

Česká PIC zajišťuje svým zákazníkům v Česku veškerý plemenný materiál z domácí produkce. Za tímto účelem udržuje ve vlastním produkčním nukleovém chovu a na farmách smluvních partnerů 5 populací základních linií (2 otcovské a 3 mateřské linie). Tyto linie jsou prostřednictvím dovozu spermatu úzce napojeny na genetický nukleový chov v Kanadě. Česká PIC tímto zajišťuje, že plemenná zvířata produkovaná v Česku přináší zákazníkům pravidelný genetický pokrok v těsném napojení na výsledky dosahované ve špičce celosvětové pyramidy PIC. Na farmách v Česku potom probíhá pečlivá selekce pro dosažení fenotypového standardu.

Práce České PIC a jejich partnerů je stále více oceňována chovateli v okolních zemích. V roce 2011 vyvezla PIC z České republiky plemenná zvířata do Itálie, Chorvatska, Maďarska, Bulharska, Litvy, Polska, Rumunska, Ruska, Slovenska, Ukrajiny, Belgie a Běloruska. Ve stejném období byly vyvezeny také inseminační dávky - do Rakouska, Německa, Itálie, Maďarska, Rumunska, Chorvatska. Celkově bylo Českou PIC vyvezeno 358 plemenných kanců - většina z nich pro potřeby inseminačních stanic - a dále potom 4 145 prasniček, z nich bylo 969 ks prarodičovských zvířat, tedy matek dalších generací plemenných prasniček.

Mezi spokojené zákazníky České PIC tak patří řada předních evropských firem, jmenovat můžeme největšího chovatele prasat v Belgii - firmu DANIS, která je pravidelným odběratelem rodičovských prasniček, firmu AGROKOR, která je s cca 15 000 prasnicemi největším plně integrovaným producentem prasat v Chorvatsku a která pravidelně nakupuje kance pro obměnu vlastní inseminační stanice nebo americkou firmu SMITHFIELD, která nakoupila plemenná zvířata pro svoje farmy v Rumunsku a v Polsku. Největší část

exportů směřovala do Ruska, většina byla určena pro velké integrované firmy. Jmenovat můžeme odběratele prarodičovských i finálních kanců firmu KURASOVSKIY, která je součástí MIRATORG GROUP (přibližně 70 000 prasnic), nebo dodávku rodičovských prasniček pro firmu BELGOROD BACON (27 000 prasnic).

V roce 2011 započala Česká PIC naskladňovat farmu s kapacitou 2 400 prasnic (bude dokončeno v prvním čtvrtletí 2012) patřící firmě KRASNOVARDEYSKY. Tato firma je součástí AGROBEOLOGORIE GROUP. Skupina vznikla před necelými pěti lety. Dnes má již více než 50 000 prasnic, plány však počítají s navýšováním produkce na 75-80 000 ks. Toto navýšování se bude uskutečňovat z vlastních zdrojů plemenného materiálu - vždyť na vrcholu pyramidy je nukleový chov se 1 200 prasnicemi, který PIC naskladnila z Kanady. Již několik let zabezpečuje PIC z Česka plemenné kance pro špičku pyramidy ve firmě KUDRIASHOVSKOE (10 000 prasnic), další dodávky proběhly pro KRASNODONSKOE (6 000 prasnic). Produkční manager v holdingu Kopitany Group - kam firmy Krasnodonskoe a Kudriashovskoe patří - Ghenadie Popa říká: „S dodávkami kanců i prasniček z České republiky jsme velmi spokojeni, zvířata PIC mají výbornou užitkovost na nových farmách, ale například také na farmě staré 40 let.“

